

Tematy na wewnętrzną część egzaminu maturalnego z języka polskiego

Literatura

1. Motyw wędrówki w literaturze. Omów różne jego funkcje, odwołując się do wybranych tekstów.
2. Sceny bohaterskiego umierania w literaturze. Przedstaw sposoby ich kreowania, odwołując się do wybranych dzieł.
3. Motywy biblijne w literaturze. Omów ich funkcjonowanie w wybranych utworach.
4. Motyw ojca w literaturze. Przedstaw różnorodność jego ujęcia, odwołując się do wybranych utworów.
5. Portret chłopca. Przedstaw różnorodność jego ujęcia, analizując utwory literackie z różnych epok.
6. Związki literatury renesansowej z literaturą antyczną. Określ charakter tych związków, odwołując się do twórczości wybranego pisarza epoki odrodzenia.
7. Literackie małżeństwa. Przedstaw różne wizerunki par małżeńskich i omów ich związek z ideą dzieła.
8. Ethos rycerski – jego rodowód i obecność w literaturze. Rozwiń temat na wybranych przykładach.
9. Wizerunek żony w literaturze polskiej. Przedstaw różne ujęcia kreacji bohaterki, analizując wybrane teksty.
10. Omów funkcjonowanie motywu winy i kary w literaturze, analizując wybrane utwory.
11. Relacje polsko – żydowskie w literaturze XIX i XX wieku. Przedstaw ich różnorodność, odwołując się do wybranych utworów.
12. Literackie portrety pokutników. Przedstaw temat, analizując wybrane przykłady.
13. Twórczy i destrukcyjny wpływ miłości na życie bohaterów literackich. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literackich..
14. Obraz rewolucji społecznej w przekazie kilku wybranych twórców. Przedstaw różne ujęcie tego tematu.
15. Topos cierpienia niezawinionego w literaturze. Odwołując się do wybranych tekstów, skonfrontuj jego ujęcie w literaturze różnych epok.
16. Rola literatury emigracyjnej. Przedstaw jej wpływ na postawy Polaków w kraju, odwołując się do wybranych utworów literackich.
17. Człowiek w sytuacjach ekstremalnych. Omów różne postawy bohaterów, analizując wybrane utwory literackie.
18. Metamorfozy bohaterów literackich. Przedstaw ich sens, analizując wybrane utwory literackie.
19. Obraz społeczeństwa polskiego w literaturze. Porównaj różne sposoby przedstawienia, odwołując się do wybranych utworów.
20. Polacy wobec zagrożenia zewnętrznego. Przedstaw różnorodność postaw, odwołując się do powieści historycznych Henryka Sienkiewicza.
21. Motyw tańca i koła taneczników w literaturze polskiej. Przedstaw różne jego funkcje, odwołując się do wybranych tekstów literackich.
22. Konflikty pokoleń w literaturze XIX i XX wieku. Przedstaw ich znaczenie w kształtowaniu systemu wartości i poszukiwaniu sensu życia młodego czytelnika.
23. Przemiana bohatera romantycznego. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów literatury polskiej.

24. Wizerunek władcy w literaturze polskiej i obcej. Przedstaw różne sposoby kreowania bohaterów, odwołując się do wybranych przykładów.
25. „Ojczyzna ponad wszystko”. Przedstaw literackie wzorce patriotów, wykorzystując wybrane dzieła literackie.
26. Rozmowy człowieka z Bogiem w literackim przekazie twórców różnych epok. Przedstaw ich różnorodny charakter, odwołując się do wybranych utworów.
27. Sposoby kreowania w literaturze motywu wędrowki i jego funkcje. Przedstaw na wybranych przykładach.
28. Różne konwencje mówienia o miłości w literaturze. Zanalizuj problem, odwołując się do wybranych przykładów.
29. Duchy, mary i upiory w literaturze romantycznej. Określ ich funkcję, analizując wybrane dzieła.
30. Wizerunek szlachty polskiej w literaturze dwóch wybranych epok. Omów różnice w ujęciu tego tematu, odwołując się do wybranych przykładów.
31. Krajobraz ojczysty jako motyw literacki. Przedstaw jego funkcjonowanie, analizując wybrane teksty literackie.
32. Science fiction a fantasy. Odwołując się do wybranych przykładów z literatury fantastycznej, przedstaw podobieństwa i różnice w kreowaniu świata w obu odmianach gatunkowych.
33. Święci, asceci i mistycy w literaturze. Przedstaw sposoby kreowania bohaterów, odwołując się do wybranych przykładów.
34. Motyw snu i sposoby jego ujęcia w literaturze różnych epok. Przedstaw zagadnienie, analizując wybrane utwory literackie.
35. Wizja miasta w literaturze polskiej i obcej. Przedstaw podobieństwa i różnice w kreowaniu tego obrazu, odwołując się do wybranych tekstów.
36. Strój jako element osobowości bohatera literackiego. Ukaż jego różnorodny charakter, odwołując się do wybranych przykładów.
37. Personifikacja zła w literaturze. Zaprezentuj sposoby jego ukazania i pełnione funkcje.
38. Wizerunek femme fatale w utworach literackich różnych epok. Przedstaw różnorodność ujęcia, odwołując się do wybranych przykładów.

Jezyk

1. Metaforyka miłości. Porównaj język liryki miłosnej, analizując wybrane utwory z różnych epok.
2. Dawna i współczesna sztuka epistolarna. Przedstaw jej cechy, analizując język listów różnych epok.
3. Język reklam internetowych. Określ jego funkcje, analizując wybrane teksty reklam.
4. Funkcje zdrobnień i zgrubień w literaturze różnych epok. Przedstaw je, analizując wybrane przykłady.
5. Rola frazeologizmów w poezji. Określ ich funkcje, odwołując się do wybranych przykładów.
6. Moda językowa. Omów problem, odwołując się do zjawisk obecnych we współczesnej polszczyźnie.
7. Język dialogu w pozytywizmie i współczesnie. Zaprezentuj jego cechy, dokonując analizy porównawczej wybranej powieści pozytywistycznej i współczesnej.
8. Język przerwy międzylekcyjnej (hasła, grypsy, teksty). Omów zjawisko, analizując przykłady z codziennej komunikacji.

9. Rola stylizacji biblijnej w literaturze polskiej różnych epok. Wskaż charakterystyczne cechy wypowiedzi poddanych takiej stylizacji, odwołując się do wybranych przykładów.
10. Błędy językowe w środkach masowego przekazu (prasa, radio, telewizja). Omów je i wskaż przyczyny ich powstawania, odwołując się do zebranego materiału z prasy, radia, telewizji.
11. Neologizmy poetyckie i ich funkcje w liryce polskiej. Omów na wybranych przykładach.
12. Język bohaterów literatury science – fiction. Omów jego specyfikę, odwołując się do wybranych utworów.
13. Język prasowych i telewizyjnych sprawozdań sportowych. Scharakteryzuj, analizując wybrane teksty.
14. Funkcje nazw i nazwisk znaczących w literaturze. Przedstaw je, odwołując się do wybranych utworów różnych epok.
15. Przysłowia, sentencje, maksymy, aforyzmy. Dokonaj ich analizy językowej i określ funkcje w wybranych utworach literackich.
16. Etykieta w języku Internetu. Określ jej charakter, dokonując analizy przykładowych czatów ze znanymi osobami.
17. Język Internetu i sms – ów. Określ jego specyfikę, analizując wybrane komunikaty.
18. Nazwy potraw i dań w Polsce dawnej i współczesnej. Zanalizuj zgromadzony materiał rzeczowy z różnych epok.

Korespondencja sztuk

1. Różne sposoby wykorzystania motywów muzycznych w literaturze. Przedstaw temat, analizując wybrane utwory.
2. Omów symbolikę nocy w literaturze, filmie i malarstwie, analizując wybrane przykłady.
3. Sąd ostateczny w literaturze i sztuce. Przedstaw różne jego ujęcia w wybranych dziełach.
4. Dziecko w sztuce i literaturze. Dokonaj charakterystyki tego motywu na podstawie wybranych przykładów.
5. Obrazy powstania styczniowego słowem i pędzlem malowane. Omów zagadnienie, analizując wybrane przykłady.
6. Motyw macierzyństwa w literaturze i w sztukach plastycznych XX wieku. Przedstaw różne jego ujęcia, analizując wybrane dzieła.
7. Konwencje mówienia o miłości w literaturze i filmie. Zaprezentuj ich różnorodność, odwołując się do wybranych dzieł.
8. Szkoła, nauczyciele i uczniowie w literaturze i filmie. Przedstaw i porównaj różne ujęcie tych motywów w wybranych utworach.
9. Odwołując się do wybranych przykładów, przedstaw różnorodne ujęcie motywu ogrodu w literaturze i malarstwie.
10. Motyw Chrystusa w literaturze, malarstwie, rzeźbie i filmie. Przedstaw różne jego ujęcia, odwołując się do wybranych tekstów.
11. Postawy Polaków wobec holokaustu. Określ je, analizując wybrane dzieła literackie i filmowe.
12. Topos matki w literaturze i sztuce. Przedstaw jego funkcjonowanie, odwołując się do wybranych dzieł.
13. Duchy, zjawy, upiory, wampiry w literaturze i sztuce. Przedstaw ich różnorodność, analizując wybrane dzieła.

14. Portret mężczyzny w literaturze, historii, filmie i malarstwie. Przedstaw różnorodność ujęcia motywu, odwołując się do wybranych przykładów (temat uczniowski).
15. Dziecko w literaturze i malarstwie. Zaprezentuj różne ujęcia tego motywu, odwołując się do wybranych dzieł.
16. Postać syna w literaturze i innych sztukach. Omów funkcjonowanie motywu, analizując wybrane dzieła.
17. Święto, zabawa, biesiada. Przedstaw sposoby ujęcia tematu, analizując wybrane dzieła literackie, filmowe i plastyczne.
18. Zaprezentuj funkcjonowanie motywu maryjnego w literaturze i sztuce, odwołując się do wybranych przykładów.
19. Motyw tańca w literaturze i sztuce. Omów jego funkcjonowanie w różnych epokach, odwołując się do wybranych tekstów kultury.
20. Motywy ludowości w literaturze romantycznej i twórczości artystycznej twojego regionu. Przedstaw różne funkcje i role, odwołując się do przykładów z literatury i sztuki.
21. Wizje katastroficzne w literaturze i filmie. Porównaj sposoby ich kreowania, analizując wybrane dzieła.
22. Artystyczne interpretacje motywu vanitas vanitatum w literaturze i sztukach plastycznych. Omów ich charakter, odwołując się do wybranych dzieł z różnych epok.
23. Dwory i dworki szlacheckie w literaturze i malarstwie. Zaprezentuj funkcjonowanie motywu, analizując dzieła z różnych epok.
24. Pejzaż jako temat literacki i malarski w epoce romantyzmu i Młodej Polski. Przedstaw różnice w jego ujęciu, analizując wybrane przykłady.
25. Dziwacy i odmieńcy w literaturze i sztuce. Przedstaw charakter i źródła tej odmienności, analizując wybrane dzieła.
26. Motyw śmierci w literaturze i malarstwie. Przedstaw różne jego ujęcia, odwołując się do wybranych przykładów.
27. Bohater współczesnego kina a literackie kreacje bohaterów XIX i XX wieku. Porównaj sposoby ukazania, odwołując się do wybranych przykładów.
28. Homo ludens, czyli potrzeba zabawy. Przedstaw znaczenie motywu zabawy, odwołując się do wybranych przykładów z literatury i sztuki.
29. Sposoby portretowania ludzi starych w literaturze i sztuce. Ukaż ich różnorodność, analizując wybrane przykłady.
30. Motyw Judasza w literaturze i sztuce. Przedstaw różne jego funkcje, odwołując się do wybranych dzieł.

Opracowały:
Marta Topolska
Izabela Zmysłowska